

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KARO POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-911
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS
SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-723 12
STARIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS
APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 6, 7 IR 8 STARIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO
NR.VIII-49 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 426 IR 589 STRAPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTŲ (toliau kartu – Projektai)**

(TAP-20-94; TAIS 19-11441(2))

2020-02-11 Nr. NV-396

Vilnius

Projektų rengėjas. Krašto apsaugos ministerija.

Projektų tikslas. Nustatyti Lietuvos kariuomenės Karo policijos uždavinius ir funkcijas, taip pat apibrėžti karo policijos pareigūnų teises ir pareigas, kurios būtinos nustatomiems uždaviniams ir funkcijoms tinkamai įgyvendinti.

Dabartinė situacija. Šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo trūkumai:

- karo policijos pareigūnams nesuteikti įgaliojimai atlikti administracinių nusižengimų tyrimus dėl veikų, su kuriomis jie susiduria atlikdami Karo policijos įstatyme numatytas funkcijas;
- perteklinis, skirtingas nuo kitų ikiteisminių institucijų, reglamentavimas, atskiruose Karo policijos Įstatymo straipsniuose apribojant karo policijos įgaliojimus, apsunkina Karo policijos darbą;
- apsunkinta Lietuvos kariuomenės vykdoma Lietuvos Respublikos oficialių svečių, atvykstančių Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro ar kariuomenės vado oficialiu kvietimu, apsauga ir neišsamus šios veiklos reglamentavimas. Krašto apsaugos sistemos institucijos nuolat sulaukia aukšto rango oficialių svečių, kuriems vizito metu turi būti suteikta apsauga. Formaliai apsaugą šiuo metu vykdo Vadovybės apsaugos departamentas, kuris neturėdamas pakankamai pajėgumų šių asmenų apsaugai užtikrinti, raštu kreipiasi pagalbos į Lietuvos kariuomenę. Kariuomenės vadas, vadovaudamasis Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nuostatomis, paveda aukštų svečių apsaugą vykdyti karo policijai ar kitam kariniam vienetui. Lieka klausimas dėl apsaugą vykdančių karių teisių ir atsakomybės, o taip pat saugomų asmenų teisių juos saugančių karių atžvilgiu.

Projektų esmė: Siūloma Karo policijos įstatymą išdėstyti nauja redakcija, o taip pat atlikti lydimųjų įstatymų pakeitimus. Siūloma:

- detalizuoti karo policijos pareigūno statusą, karo policijos uždavinius, funkcijas ir karo policijos pareigūnų teises, atsisakant perteklinio įgaliojimų apribojimo;

- sudaryti sąlygas efektyviam nusikalstamų veikų, administracinių nusižengimų ir kitų teisės aktų pažeidimų tyrimui ir prevencijai suteikiant įgaliojimus atlikti administracinių nusižengimų tyrimą, stabdyti transporto priemones ir atlikti būtinąjį patikrinimą, palaikyti viešąją tvarką ne tik karinėse, bet ir kitose teritorijose atliekant Įstatyme numatytas funkcijas.
- reglamentuoti Lietuvos kariuomenės vykdomą Lietuvos Respublikos oficialių svečių, atvykstančių krašto apsaugos ministro ar kariuomenės vado oficialiu kvietimu, apsaugą. Vykdam šią asmenų apsaugą, Lietuvos karių teisės, pareigos bei atsakomybė bei oficialių svečių teisės būtų prilygintos Vadovybės apsaugos įstatyme numatytiems Vadovybės apsaugos departamento pareigūnų teisėms, pareigoms bei atsakomybei ir oficialių svečių teisėms.
- nustatyti asmens duomenų tvarkymo reikalavimus, įgyvendinant Bendrojo asmens duomenų apsaugos reglamentą bei 2016 m. balandžio 27 d. priimtą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvų tokių duomenų judėjimo;
- suderinti nacionalinių teisės aktų nuostatas.

Derinimas. Projektai suderinti su Teisingumo, Vidaus reikalų, Užsienio reikalų ministerijomis ir Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

Projektų įgyvendinimo kaštai ir nauda. Projektų įgyvendinimas sudarys prielaidas sklandžiam karo policijos uždavinių įgyvendinimui, efektyvesniam nusikalstamų veikų, administracinių nusižengimų ir kitų teisės aktų pažeidimų tyrimui bei prevencijai užtikrinant svarbiausius valstybės ir visuomenės poreikius, geresnei asmens duomenų apsaugai. Galimybė atlikti administracinių nusižengimų tyrimą, palaikyti viešąją tvarką ne tik karinėse, bet ir kitose teritorijose, reguliuoti eismą, kai tai susiję su karių drausme, saugant ir lydinti karinį transportą, leistų greičiau reaguoti į administracinius nusižengimus, sumažėtų policijos ir kitų teisėsaugos institucijų administracinė našta.

Rengėjų teigimu Projektai bus įgyvendinami iš Krašto apsaugos ministerijai skirtų biudžeto asignavimų.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektai tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada.

- Aiškinamajame rašte pateikiama informacija tik dėl septynių Karo policijos įstatymo straipsnių pakeitimo, bet Įstatymas dėstomas nauja redakcija, keičiama daugiau straipsnių. Siūlytume papildyti aiškinamąjį raštą pagrindžiant poreikį projektą dėstyti nauja redakcija, argumentuoti kitų įstatymo straipsnių pakeitimų poreikį, ypač pakeitimų susijusius su karo policijos įgaliojimų apribojimų panaikinimu, karo policijos pareigūnų teisių išplėtimu.
- Projektų lydimuosiuose dokumentuose nurodoma, kad projektai bus įgyvendinami iš Krašto apsaugos ministerijai, kaip asignavimų valdytojai, patvirtintų biudžeto lėšų, bet nenurodoma kokie bus tie kaštai. Siūlome papildyti Aiškinamąjį raštą ir nurodyti kaštus, arba argumentuoti, kad papildomų kaštų nebus.

- Atkreiptinas dėmesys, kad Projektais yra siūloma keisti šiuo metu galiojantį Vadovybės apsaugos įstatymą, nustatant, kad oficialių svečių, atvykstančių krašto apsaugos ministro ar kariuomenės vado oficialiu kvietimu, apsaugą vykdo Lietuvos kariuomenė, bet 2019 m. spalio 9 d. Vyriausybės pritartame naujos redakcijos Vadovybės apsaugos įstatymo projekte, kuris yra pateiktas Seimui ir bus svarstomas Seimo pavasario sesijoje, šios nuostatos nėra. VAI projektas numato, kad visus oficialius svečius, kuriems priklauso apsauga, saugos Vadovybės apsaugos tarnyba. Pažymėtina, kad siūlymas Krašto apsaugos sistemos oficialius svečius pavesti saugoti Lietuvos kariuomenei atitinka dabar egzistuojančią praktiką, kai šiuos svečius, Vadovybės apsaugos departamento prašymu, saugo Lietuvos kariuomenė. Šis siūlymas taip pat atitinka NATO karo policijos doktriną ir kitų NATO šalių praktiką. Šiuo metu Lietuva yra vienintelė NATO šalis, kurios Karo policijos įstatyme nėra numatyta asmenų apsaugos funkcija. Jeigu būtų priimtas sprendimas pritarti nuostatai, kad Krašto apsaugos sistemos oficialius svečius saugo Lietuvos kariuomenė, siūlytume, Projektų aiškinamąjį raštą papildyti nuostata dėl poreikio tikslinti Vadovybės apsaugos įstatymo projektą.

Siūlome Projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Viešojo valdymo grupės patarėjas

Valdas Kiveris

Valdas Kiveris, tel. 870661805, el. p. valdas.kiveris@lrv.lt